

estar a punt de perdre la paciència, però després es va tornar a serenar perquè va recordar-se que no era la primera vegada que sentia tal mena de tergiversació de les paraules del seu Mestre Jesús. Així doncs li va desfer el malentès explicant-li que els que anaven a l'infern no sabien que les obres bones que varen deixar de fer les havien deixat de fer al Crist. Però que al cel igualment hi anaven aquells que no sabien que les bones obres les havien fet pel Crist, doncs tampoc ells l'havien vist.

«O sigui» —li va reaccionar el

bon home ja atabalat del tot— «que tot el que es fa pel Crist no compta?»

«Els que estaven a la dreta no ho sabien pas que el Crist estigués «amagat» en els que tenen alguna necessitat»— li va respondre Pere—, «llegeix els Evangelis, si no et fies de mi».

«Ja no hi ha res a fer» va pensar el nostre bon home, i ja s'estava retirant més que moix, quan amb molta vergonya li va dir a Sant Pere que l'únic que li venia ara a la memòria era una cosa que ell fins ara havia considerat poc bona.

«I, què és?», li preguntà Pere.

«Bé, —va respondre el pobre home—, ara ja us ho puc dir. Jo vaig fer el meu testament pels pobres, perquè em creia que és el que un bon cristià tenia de fer, però vaig fer una trampa; vaig afegir-hi una clàusula secreta pel notari a fi de que retrassés la realització de la testamentaria fins a saber com s'en sortiria la meua dona d'una operació difícil...»

«Ves-t'en doncs al purgatori a juntar-te amb ella», li va dir Sant Pere, «puix que l'has estimada».

La Flora de Tavertet

per Jordi Sanglas

Amb afany d'honorar la natura, especialment la flora de Tavertet, hem fet un muntatge de diapositives amb un recull de flors i plantes que ens han semblat més atractives, i també de les més rares del nostre poble.

Encara que el poble de Tavertet sembla un xic aspre i sec, hi ha una gran riquesa de flors. Així hem pogut recollir, fins aquest moment més de 400 plantes diferents, en els 32 Km.² que corresponen al nostre municipi. Aquí no hi trobareu les plantes que no fan flor o són poc atractives. Com ara les gramínies i altres.

Algunes de les plantes que veurem, els entesos les consideren ven rares i especials, que necessiten un hàbitat especial o que la nostra contrada té uns valors propicis i especials per aquestes plantes. Podem dir, a nivell d'exemple, que alguna espècie es troba pel damunt dels 3.000 m. d'altitud.

Ens queden encara una bona colla de plantes i flors que no

hem pogut catalogar o trobar-ne el nom. Amb el temps pensem millorar la col·lecció.

Pensem que mai podrem donar per concluida la col·lecció; ja que hem pogut observar que una mena de planta la troven en un petit o determinat erol de terreny, tal vegada on un ocell o una ventada hi haurà deixat caure alguna llavor, i ja no la tornem a trovar enlloc més del terme. Això fa pensar que no es possible catalogar-les mai totes ja que caldria resseguir tots els racons pam a pam i en diferents èpoques de l'any; doncs a algunes plantes la floració els dura pocs dies. Per tant, encara que s'hi dediqués tota una vida després en podrien aparèixer de noves. Mentrestant ens acontentem en fer conèixer les que hem pogut catalogar fins ara. Esperem que un altre dia podrem fer una nova adició.

Encara que ens hem esmerat en posar el nom vulgar i el científic de cada planta i flor admetem que hi pugui haver alguns errors.

Esperem que sigui del vostre grat i que serveixi per apropar-nos un xic més a aquesta meravella que és la natura.

Muntatge audio-visual de plantes i flors boscanes de Tavertet

Col·lecció de flors i plantes boscanes recollides dins el terme municipal de Tavertet. Algunes les designem amb el seu nom més conegut; altres amb el seu nom científic i les més pels dos mètodes. Igualment intentem distingir les comestibles, les medicinals i altres usos. Per saber-ne les propietats recomanem consultar **La guia de flors i plantes medicinals** de Pio Font i Quer «EL DIOSCORIDES RENOVADO».

El terme de Tavertet es molt variat tant per la seva altitud com per la seva humitat, això afavoreix la varietat d'espècies. Algunes les trobem a les serralades de St. Bartomeu Sesgor-

gues que no a la solana de l'Avenc i tampoc al revés.

Bàsicament farem aquestes distincions:

- a) Grup de plantes i flors que es troben en el terreny solell; generalment en els marges de entre els camps, a les voreres dels camins, pedregars i dins el bosc.
- b) Plantes que es solen trobar a dins dels camps o a les voreres.
- c) Plantes que es crien en els prats i al voltant dels horts.
- d) Plantes dels llocs humits.
- e) Grups d'arbusts.



Orchis Platyanthera chlorantha

GRUP A

Flors de plantes que generalment es troben en bosc solell; generalment en els marges de dintre els camps, a les voreres dels camins, en els pedregars i dintre el bosc.

Cocuts o Primaveraes - *Primula veris* - Medicinal. Fins a 2.700 m. alt.

Valeriana - *Valeriana officinalis* - Medicinal.

Herba de St. Joan o Pericó - *Hypericum perforatum* - Medicinal.

Plantatge - *Plantago lanceolata* - Medicinal. 2.400 m.

Herba d'asa o Espunyidera - *Galium verum* - Medicinal.

Herba de St. Antoni - *Salvia palustri* - Medicinal.

Herba de la Prunella - *Prunella grandifolia* - Comestible i medicinal.

Herba de la Prunella - *Prunella alba* blanca - Comestible i medicinal.

Espernellatge - *Matricaria* - Medicinal.

Herba esquellera - *Rhinanthus alectorolophus*.

Poligala Amara - Medicinal.

Poligala Comosa - Medicinal.

Viola - *Viola reichenbachiana* - Medicinal.

Violeta - *Violeta odorata* - Medicinal.

Clavell de pastor vermell - *Dianthus carthusianorum* - 2.500 m.

Clavell de pastor blau - *Linum perenne* - Medicinal.

Serverola o serverina - *Catanatcha coerulea*.

Satèlies o nersisos - Narsissos poètics. 2.300 m.

Respaiosa - *Picris echioides*.

Sedum - *Sedum reflexum* - Medicinal.

Sedum - *Sedum acre* - Medicinal.

Herba de Sta. Barba - *Barbarera vulgaris* - Comestible.

Melera o pegamoscas - *Ononis natrix* (poc freqüent)

Aloc - *Sirsum helenioides* - Comestible.

Barba de cabra - *Tragopogon pratensis* - Comestible.

Casconie - Comestible.

Globularia - *Cordifolia*. 2.600 m.

Tàrrec - *Salvia pratensis* - Comestible i medicinal.

Narsis bort - *Narsissus rupicola*.

Herba torronera - *Helianthemum nummularium*. 2.800 m.

Herba blenera - *Berbasum nigrum* - Medicinal.

Trinia glauca.

Argentina - *Potentilla anserina* - Medicinal. 2.400 m.

Marxivol - elévoro fètido - Medicinal.

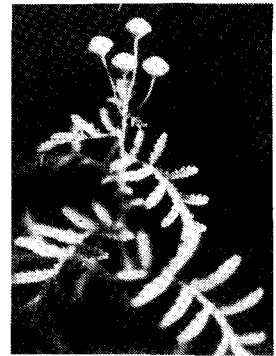
Cuxarda o foxarda - *Globularia alypum* - Medicinal.

Consolba o matafoc - *Sempervivum gradifolium* - Medicinal. 2.500 m.

Herba cuquera.



Herba Runyonera



Tenerida-Tanacetum vulgare



Margarida
Leucanthemum vulgare



Llet de gallina
Ornithogalum umhellatum



Petit lis
Antericum liliagum



Estepa
Cistus salviifolius

Trepadella borda - astragalus monspessulanus.
 Jonsa - Aphyllanthes monspeliensis - Comestible.
 Gossets - Antirrhinum majus - Medicinal.
 Ferigola - Thymus serpyllum - Medicinal.
 Àrnica - Àrnica montana.
 Cincenrrama o gram negre - Potentilla reptans - Medicinal.
 Sabonera - Saponaria albahaca.
 Distentera o Centaure groc - blakstonia - Medicinal.
 Runyonera - Medicinal.
 Carquexia fina - Chmaespartium sagittale.
 Peu de gall - Inplaxicaule.
 Ciprecina - Euphorbia cyprissias.
 Espantallops - Colutea arborescans - Medicinal.
 Nazarets o penitents - Muscari racemosum.
 Menta - Mentha arvensis - Medicinal.
 Tenerida - Tanacetum vulgare - Medicinal.
 Agromonia - Agrimonic eupatoria - Medicinal.
 Cabessudas.
 Epinacalç - Eryngium campestre - Comestible i medicinal.
 Gaó o gabó - Ononis spisa - Medicinal.
 Orega - Origanum vulgare - Comestible i medicinal.
 Cabruna - Psoralea bituminosa.
 Petenera.
 Crespis Capillaris.
 Cua de porc o vivorera - Echium vulgare - Medicinal.
 Camamilla borda - Matricaria chamomilla - Medicinal.
 Rabanissa groga - Erucastum nasturtiifolium - Medicinal.
 Corretjola - Convolvulus arvensis - Medicinal.
 Orelle de llebre o escabaisa de bosc - Kanutic sylvatica - Medicinal.
 Margarida alta - Leucanthemum vulgare - Medicinal. 2.700 m.
 Esclafadors o calicsos - Silene enflée - Comestible.
 Herba de mil fulles - Achillea millefolium - Medicinal..
 Bàlec o corona de rei - Lotus siliquosus - Medicinal.
 Pelucella - Crespis paludosa - Medicinal.
 Gabó alpi.
 Fumaria o sanc de Crist - Fumaria officinalis - Medicinal.
 Llet de gallina - Ornithogalum umhellatum - Medicinal.
 Guardallops - Verbascum thapsus - Medicinal.
 Cardó o cardenche - Dipsacus silbestre - Medicinal.
 Bonets de capalla o Aguilenya - Aguilenya atrata - Medicinal.
 Fiteume - Phytume scheuchzeri.
 Pànace - Opopanax chironium.
 Vulnearia - Anthyllis vulnearia - Medicinal.
 Ferredures - Hppcrespis comosa.
 Perifoll olorós - Myrrhis odorata - Comestible.
 Escabaiosa - Scabaiosa columbaria - Medicinal.
 Petit lis - Antericum liliagum.
 Parracas - Picris hierecioides - Comestible.
 Saturege vulgar o de Malléu - Medicinal.
 Fenc bort o trebol de prat - Trifolium repens - Medicinal. 2.750 m.
 Xirivia - Pastinaca sativa - Comestible.
 Ramell de tot l'any - Anapholium supinum - Medicinal. 3.000 m.
 Herba del frare - Orobache gracili - Comestible.
 Aster amellus.
 Herba de malestrany - Globularia cordifolia - Medicinal. 2.600 m.
 Albaidea montana - Anthyllus montana.
 Melitot - Melitotus altissimum - Medicinal.
 Bronza - Calluna vulgaris. 2.700 m.
 Estepa - Cistus salviifolius.
 Espinacalç blau - Echinops aphaerocephalus - Medicinal.
 Camí i contorns de l'Avenc
 Lli viscós - Linum viscosum (planta rara). Camí i contorns de l'Avenc.

La família de les campanetes es molt extensa; s'en coneixen 1.500 espècies. Encara que tenen algunes propietats medicinals, són de poca importància. També algunes són comestibles. Les podem trovar fins a 3.000 m. Anotem sols les que els hem pogut trobar el nom.

Campanula Rotundifolia.
Campanula Pàtula.
Campanula Glomorata.
Campanula Repunculus.
Campanula Latifolia.

Seguirem amb la família de les orquídies que es compon de 20.000 espècies conegudes; amb flors de formes molt rares i curioses. Moltes son comestibles i medicinals. Es troven fins a 2.800 m.

Orchis Anacampis pyramidalis.
Orchis Simia.
Orchis Satirón manchado.
Orchis Ustalate.
Orchis Cimnademía canapsea.
Orchis Doctylorhiza fuchsii.
Orchis Doctylorhiza Maculata.
Orchis Apífera. (Sabatetes de la Mare de Déu). També flor de l'avella.
Orchis Platanthera chlorantha.
Orchis Platanthera bifola.
Orchis Coriaphora.
Porro silvestre - Allium ampeloprasum.
Porro al de cigüenya - Allium sphaerocephalon.

Varietat de carts que es poden trovar fins als 3.000 m. Alguns son medicinals i comestibles.

Lloba - Silibum marianum.
Cardot - Cardus temiflorum.
Cart borriquer - Onopordum acanthium.
Cart Chrysaconthus.
Cart Cardus cirsium acualon.
Cart Lechar - Scolymus hispanicus.
Cart Vulgar - Cardus vulgare.
Carlina Cinara - Carlyna Cynara.
Carlina Silvestre - Caelina vulgaris.
Carlina Silvestre Acualis.

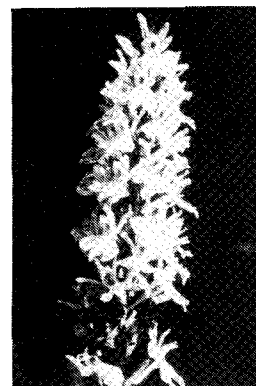
Varietat de centaures que es poden trobar fins als 2.800 m. Alguns són medicinals.

Centaure menor - Centaurium minus.
Centaure Groc o ratabous - Centaurea rupestri.
Centaure Austriaca.
Centaure Pseudophrygia.
Centaure Jacea o Cartem silvestre.
Centaure Matagalls - Paniculata.
Centaure Pinya de St. Martí.

Flors variades

Sajolida - Satureja montana - Comestible i medicinal.
Pinell - Coris monspeliensis.
Barbelló - Lavandula latifolia - Medicinal.
Silena vulgar - Silena vulgaris.
Silena alba - Silena album.
Ajeno - Artemisa absinthium - Medicinal.
Polillera - Battaria.
Repalasa - Articum lappa - Comestible i medicinal.
Alliaria - Petoliata - Comestible i medicinal.
Celidonia - Chelidonium.
Saxifraga - Granulata blanca.
Herba prima - Asperula cynanchica - Medicinal.

Continuarà



Orchis Doctylorhiza fuchsii



Orchis Platanthera bifola



Silena alba
Melandrium album



Polillera
Verbascum battaria